

2000-11-14

Riksdagens revisorer
100 12 Stockholm

Remissvar: Grundutbildningens högskolemässighet
(dnr 40/00)

Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har inbjudits att lämna synpunkter på Riksdagens revisorers rapport om Grundutbildningens högskolemässighet (rapport 2000/01:1). Eftersom remissen har ställts till de flesta av förbundets medlemmar kommenteras förslaget endast i begränsade delar.

Revisorerna har granskat hur förutsättningarna att motsvara riksdagens krav på högskolemässighet varierar mellan olika lärosäten samt hur lärosätena hanterar dessa skilda förutsättningar. Därvid har identifierats och beskrivits processer av betydelse för att leva upp till dessa krav. SUHF anser att revisorerna på ett förtjänstfullt och stringent sätt redovisat grundläggande aspekter kring frågan och samtidigt varit ödmjuka inför dess komplexitet.

Revisorerna anger ett antal utvecklingstendenser under 1990-talet som alla haft inverkan på grundutbildningens högskolemässighet, däribland minskad resurstilldelning i grundutbildningen, ökad andel externt finansierad forskning och en minskad lärartäthet i högskolan. Utifrån dessa tendenser och intervjuer vid universitet och högskolor listar revisorerna ett antal hot mot kvaliteten i grundutbildningen, bl.a. ofinansierade kostnadsökningar som ger studenterna mindre lärartid, ofinansierad forskarutbildning, mindre utrymme för långsiktig kompetensutveckling och bristen på studenter till utbildningar inom naturvetenskap och teknik. Denna bild överensstämmer med vad SUHF vid flera tillfällen redovisat för statsmakterna.

Vad gäller den nationella kvalitetskontrollen genom Högskoleverket konstaterar revisorerna att de besökta lärosätena i huvudsak är positiva till den. SUHF har i ett tidigare remissvar betonat vikten av att Högskoleverket koncentrerar sig på ett fåtal uppgifter så att verket kan fungera som ett expertorgan. Ett sådant område är den nationella kvalitetskontrollen.

SUHF delar revisorernas slutsats att det är problematiskt att regeringen inte utfört någon analys av den samlade effekten av kostnadsökningar och utökade åtaganden samtidigt som anslagsnivån till grundutbildningen under 1990-talet har minskat. Flera utredningar visar nu att resursstandarden i grundutbildningen har passerat en kritisk nivå och att högskolans lärare är pressade till bristningsgränsen.

Revisorerna föreslår att högskolelagens krav på högskolemässighet behöver preciseras och att regeringen i sin styrning bör vinnlägga sig om att skapa långsiktiga handlingsutrymmen för universitet och högskolor. SUHF instämmer i dessa slutsatser och förslag. Det är av stor vikt att en grundligare analys kan utföras och därefter en utvecklad dialog föras mellan regeringen och lärosätena om de målsättningar som ska gälla och i detta sammanhang utforma mer långsiktiga handlingsutrymmen vad gäller utbildningsuppdrag och forskningens finansiering. Som revisorerna påpekar finns en grundläggande obalans i systemet där högskolan under senare år tilldelats åtaganden utan några ytterligare resurser, utan snarare tilldelats besparingar. Detta grundläggande faktum måste finnas med vid en analys över högskolans framtida målsättningar och uppdrag.

Beslut om remissvar har tagits av SUHFs presidium den 14 november 2000.

Gustaf Lindencrona
Ordförande SUHF

Lars Eriksson
Projektledare

ADDRESS	E-MAIL	PHONE	FAX	WEBSITE
Rådmansgatan 72	Lars.Ekholm@suhf.ki.se	+ 46 8 32 46 04	+ 46 8 32 93 70	www.suhf.se
SW-113 60 Stockholm	Lars.Eriksson@suhf.ki.se	+ 46 8 32 05 26	+ 46 8 32 93 70	
Sweden	Kerstin.Reithner@suhf.ki.se	+ 46 8 32 13 88	+ 46 8 32 93 70	